

(Nadaljevanje z 11. strani)

V prilogi je tudi prikaz štipendistov po stopnjah študija, ki jih štipendirajo delovne organizacije naše občine. Kot vidimo, je najmočnejše zastopana industrija, ki štipendira 410 študentov in dijakov, medtem ko imajo ostale panoge le 50 štipendistov. Zal so tu premalo zastopane manjše in srednje delovne organizacije, čeprav tudi te potrebujejo kadre oziroma jih bodo potrebovale. Zato jih ob razpisih z večjimi OD izvajajo iz večjih delovnih organizacij. To problematiko bo potrebno urediti s podpisom družbenega dogovora o štipendiranju in kreditiranju učencev in dijakov na območju Ljubljane. Ta dogovor naj bi sklenila večina delovnih organizacij, ker sedaj štipendiranje in kreditiranje še ni realizirano v zadostni meri.

Analizo sestavi:
Janez KRALJ
Svetovalec za kadre

ZA AKTIVNE ZMS V TOZD

Programska izhodišča

OBČINSKE KONFERENCE ZKS LJUBLJANA—ŠIŠKA

DOPOLNILA ustave SFRJ in ustave SRS Slovenije prinašajo na družbenoekonomskem področju (21, 22 in 23 zvezni amandma) pomembne novosti, ki se odražajo med drugim v uvajanju novih institucij v naše ustavne tekste: temeljne organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, družbeno dogovarjanje, samoupravno sporazumevanje i. dr. Za področje gospodarstva so najpomembnejše spremembe, ki zadevajo organizacije TOZD.

Proces centralizacije delovnih organizacij v gospodarstvu in njihovo povezovanje in integriranje je bilo posledica modernizacije proizvodnje in težnje po prebroditvi gospodarskih težav in vključitvi v mednarodno delitev dela. V takih delovnih organizacijah (ki jih ustava SFRJ iz leta 1963 proglašča za temeljno celico samoupravljanja) pride do novih centrov odločanja in s tem do odtujevanja in odločanja o zadevah in sredstvih družbene reprodukcije, o dohodku in drugih vprašanih družbenoekonomskega položaja delavca do delavca. Poudarjal se je bolj pomen delavskih predstavniških organov (delavski sveti), manj pa pomen neposrednega samoupravljanja.

Ustavna dopolnila pa so se odločno usmerila na neposredno samoupravljanje delavcev in ukinila delovno organizacijo kot temeljno samoupravno celico združenega dela. Na nje mesto stopa temeljna organizacija združenega dela, kateri delavci kot v ožji enoti neposredno upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije, odločajo o dohodku in o drugih vprašanih svojega družbenoekonomskega položaja (21. dopolnilo k ustavi SFRJ, 27. dopolnilo k ustavi SR Slovenije). Tako je bila uveljavljena nova organizacijska rešitev samoupravljanja v delovnih organizacijah, ki naj bi omogočala odtujevanje temeljnih samoupravnih pravic od delavcev in sprejemanje vseh bistvenih odločitev v ozkih organih delovne organizacije. Seveda pa je od družbenopolitičnih organizacij (tudi od Zveze mladine, ki se mora aktivno vključevati v razvoj našega samoupravnega demokratičnega socializma) odvisno, v koliki meri bo delavcem omogočeno, da se organizirajo na način, ki jim bo v konkretnem delovanju dopuščal uveljavitev pravic, zapisanih v ustavnih dopolnilih.

Uspešnost ustavnih dopolnil v gospodarstvu pa je izrednega pomena še iz enega razloga. Kot je bilo uveljavljanje delavskega samoupravljanja temelj za širok proces deatizacije na vseh področjih družbenega življenja, je poglobljanje samoupravnih razmerij v delovnih organizacijah, kot tudi v drugih



temeljnih samoupravnih organizacijah na temelju ustavnih dopolnil osnova za dograjevanje celotnega samoupravnega in političnega sistema v drugi fazi ustavnih sprememb, ki so temeljila na uveljavljanju delegatskega sistema.

Naloga Zveze mladine pri tem je:

- da se zavzema za splošno orientacijo o tem, kakšna je vsebina in postopek organiziranja in povezovanja TOZD, ki je v skladu z ustavnimi dopolnili in o kateri ne smejo odločati le ozke vodstvene strukture podjetja;

- da se upre pojmovanju, ki enači uresničevanje ustavnih dopolnil z drobljenjem gospodarstva in njegovo dezintegracijo;

- da zahteva in sodeluje v postopku pri uveljavljanju ustavnih dopolnil, ki bo zagotavljal informiranje delavcev o ekonomskih prednostih organiziranja TOZD, o nujnosti njihovega povezovanja zaradi koncentracije gospodarskih sil, o svojih pravicah odločanja, organiziranja, povezovanja in izločitvi TOZD;

- Zveza mladine mora sodelovati z drugimi političnimi in samoupravnimi strukturami v organizaciji združenega dela pri reševanju vseh problemov, ki nastajajo pri ustanavljanju TOZD (premoženjskih, proizvodnih, dohodkovnih, socialnih i. dr.).

V ospredju družbenoekonomskega in političnega delovanja je danes predvsem proces stabilizacije, ki je tesno povezan s uresničevanjem dopolnil. Bolj bomo uresničevali ustavne spremembe, več bo možnosti za stabilizacijo in obratno.

Stabilizacija v vsaki organizaciji združenega dela posebej (prestrukturiranje neefikasnih sredstev, prekvallifikacija določene delovne sile, učinkovitejša organizacija dela, varčevanje, izvajanje sprejetih načel ekonomske politike, izvrševanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, večja skrb za novatorstvo i. dr.) pomeni stabilizacijo celotnega gospodarstva, kar je pogoj za celotno družbeno stabilizacijo.

Novi ukrepi proti nelikvidnosti v gospodarstvu pomenijo delež le stabilizaciji ekonomskega življenja. K odpravljanju gospodarskih problemov in nepravilnosti v posameznih organizacijah pa mora svoj delež prispevati kot subjektivna sila tudi Zveza mladine s svojo akcijo.

Problemi ekstenzivne kadrovske politike predstavljajo v veliki meri oviro v gospodarstvu, saj človek s svojim znanjem in delom predstavlja najpomembnejši činitelj v proizvodnem procesu.

Zveza mladine si mora zato prizadevati za optimalno zavestno in odgovorno urejanje kadrovske problematike, za dolgoročne in kratkoročne kadrovske programe, ki bodo temeljnega na razvojnem programu organizacije združenega dela in za njihovo učinkovito uresničevanje.

Pomemben element kadrovske politike, ki vpliva na izboljševanje strukture zaposlenih in aktivno spremljanje in dodatno izobraževanje. Vzporedno se moramo zavzemati za izpolnjevanje družbenega dogovora o štipendiranju študentov in dijakov ter se vključevati v razpravo, sprejem in uresničevanje družbenega dogovora o kadrovski politiki, ki je sedaj v pripravi.

Za resnično izboljšanje kadrovske politi-

ke pa si moramo prizadevati za vsebinsko povezavo med izobraževalnim sistemom in gospodarstvom. To še posebno velja pri izobraževalnem procesu učencev v gospodarstvu in njihovem ekonomskem položaju vzajemno dopolnjevati ob normalnih pogojih za izobraževanje in življenje učencev. Posebno pozornost moramo posvetiti položaju učencev v privatnem sektorju.

Pomemben tako v družbenopolitičnem kot družbenoekonomskem življenju, je proces obveščanja. Uresničevanje temeljnih ustavnih pravic in dolžnosti delavcev, da upravljajo, je nujno povezano z obveščanjem. Zveza mladine si mora prizadevati za objektivno in pravočasno obveščanje v organizacijah združenega dela.

Samo vsestransko informiran proizvajalec-samoupravljalac lahko v ekonomskih in družbenih dogajanjih pravilno odloča in uresničuje svoje interese. Nadaljnji razvoj samoupravljanja in demokracije je v tesni povezavi z pravilno organiziranim sistemom obveščanja.

✱

Občinska konferenca Zveze mladine in njena komisija za družbenoekonomske odnose si morata prizadevati za ustanavljanje novih organizacij Zveze mladine v organizacijah združenega dela, predvsem v TOZD. Sodelovati morata z aktivni in posebno skrb posvetiti predvsem vsebinski usmeritvi dela aktivov.

Delo aktivov Zveze mladine v TOZD mora temeljiti na interesih mladih ljudi, kajti izkušnje nas uče, da tudi solidno organizirane organizacije Zveze mladine, ki niso imele ustrezne vsebine dela, so slejkoprej prišle v organizacijsko krizo, zmanjšanje števila aktivnih članov in s tem v akcijsko neučinkovito in idejno neenotno organizacijo.

Politično in samoupravno dejavnost pa otežkočajo velikokrat tudi objektivni vzroki (izmensko delo, vozači, pomanjkanje prostorov, sredstev i. dr.), katerim se mora Zveza mladine ustrezno organizacijsko prilagoditi. Posebna pozornost aktivov Zveze mladine mora veljati usposabljanju članov, za aktivno in uspešno delo v sodobnih pogojih družbenoekonomskega in političnega življenja.

Skromno število in neučinkovito udejstvovanje mladih v samoupravnih in predstavniških organih zahteva od Zveze mladine dosledno izvrševanje zgoraj navedenih nalog. Tako bomo zagotovili številčno močno, idejno enotno in akcijsko sposobno organizacijo, ki se bo uspešno vključila v samoupravne in družbenopolitične skupnosti, v TOZD, krajevne skupnosti in skupščine občine i. dr.

Uspešno dejavnost aktivov Zveze mladine pa si ne moremo misliti brez ustreznih pogojev, ki omogočajo normalno delo. Zato si morajo aktivni ZM ob pomoči občinske organizacije Zveze mladine in njene komisije za družbenoekonomske odnose, prizadevati za urejanje svojega statusa v TOZD in organizaciji združenega dela (ustrezni prostori, stalna finančna sredstva, izredni dopust i. dr.).